

השיעור השבועי

גליון מספר 333

כתב וערך השיעור:

הרב דביר פרץ שליט"א

הרב המקדים: הרב"ג רבי דוד אוחיון שליט"א
רבה של אלפי מנשה ויו"ר ועד רבני הערים

השיעור נמסר בכל מוצאי שבת בביה"כ הזדים ומשודר דרך הליווי והרדיו ובקוויים רבים מיוחד של מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

ר"ת	יציאה	כניסה
18:36	17:59	17:07
18:32	17:56	17:04
18:33	17:56	17:04
18:35	17:59	17:07

פרשת תצוה | י"א אדר א' תשפ"ב

להפצת עלונים באזור מגורין
התקשר: 0506-730-831

הלכות בשר בחלב - ודין המיקרוגל

סימן היכר בכלי החלב. אם צריך היכר בסכין של לחם. נ"ט בר נ"ט דהיתרא מותר לכתחילה. סדר בציעת הפת בשבת. כלי זכוכית בבשר בחלב ובפסח, והדין לבני אשכנז. כלי פיירקס ודורלקס. שימוש במיקרוגל לבשר ולחלב, והכשרו לפסח. שינוי השימוש בכלי מבשר לחלב ולהפך. כיצד מכשירים תנור ומיקרוגל. הכשר כלים ע"י אדים. בישול בחומר כימי

הראשונים דלאו דוקא הוא. התורה מונחת בקרן זוית כל הרוצה ליטול יבוא ויטול (ע"פ אבות דרבי נתן ר"פ מא, וקידושין סו.).

מחלוקת הט"ז והש"ך

ד. כתב הט"ז (ס"ק ז), לחתוך לחם עם סכין בשרי כדי לאכלו עם גבינה, שפיר יש לנו לסמוך על מה שמקנחו תחילה. בא הש"ך (בנקודות הכסף ס"ד) והעיר עליו, לפעמים ישאר לכלוך שלא מדעתו, ויבוא לאכול את שאריות הבשר עם החלב. בא ערוך השלחן (אות טז), והצדיק את הט"ז. שהרי אין אנו גוזרים גזרות מדעתנו, לא חוששים שמא לא ינקה את הסכין, תזהיר את האנשים שינקו את הסכין. ולכן אין צורך לייחד סכין של לחם לבשרי ולחלבי.

בציעת הפת בשבת

ה. בפרט שאנחנו לא נוהגים בסעודות השבת לחתוך את הלחם עם סכין, מרן זצ"ל היה בוצע בליל שבת את הלחם התחתון, וביום שבת את הלחם העליון, והיה חותך בידו ומחלק לכולם, ולפני שהיה מחלק היה טועם מעט בעצמו, כדי שיהיה לברכה על מה לחול. יש טועים וקודם מחלקים לכולם, ולאחר מכן טועמים בעצמם, אבל לכתחילה יש לחוש בזה להפסק, ורק בדיעבד לא ישוב לברך כדון 'גביל לתורי' (ברכות מ.). וגם אם הם רוצים שיחתוך בסכין ולא ביד, כאמור לפי הדין יכול להשתמש באותה סכין של הלחם, גם בארוחה בשרית וגם בארוחה חלבית.

כלי זכוכית

ו. כל מה שדיברתי לעשות בכלי החלב סימן או חריץ, מדובר על כלי מתכות, וכן כלי חרס או פרפורי (פורצלן) וכדומה, אבל בכלי זכוכית אין צורך לעשות היכר, שהרי אנו הספרדים פוסקים כדעת השלחן ערוך (סי' תנא סעיף כו) שמותר להשתמש באותם כלי זכוכית, גם לחלב וגם לבשר.

רובם של ראשונים

ז. באבות דרבי נתן (פרק מא ה') מובא, ג' דברים נאמרו בכלי זכוכית, אינו בולע ואינו פולט, ומראה כל מה שבתוכו, במקום חם ובמקום צונן צונן. ומה שאינו בולע, הוא כעין שאמרו (פסחים עד): שאני לב דשעי - חלק - ולא בלע, ראשונים רבים - אשכנזים וספרדים - תפסו כפשוטם של דברים, שכלי זכוכית אינם בולעים ואינם פולטים. מהם התוס' (ע"ז לג סע"ב) המרדכי (פסחים ס"י תקע"ד ע"ז ס"י תתנו) הרא"ש (פסחים ס"ח) הראב"ה (ס"ס תסד) אור זרוע ח"ב (ס"י רנו ד"ה ע"ב) בשם רבינו תם, הרשב"א (ס"י רלג) הר"ן (פסחים ל:) תוס' רבינו אלחנן בשם ר"ת, המאירי (ע"ז לג) המכתם (פסחים ל:) הרשב"ץ (יבין שמועה מאמר חמץ דכ"ח סע"ד) רבינו ירוחם (נתיב הח"ב) אהל מועד (הל' פסח דרך ג נתיב ז) ועוד. והם רוב הראשונים.

דעות החולקים

ח. אמנם האור זרוע עצמו חלק על רבינו תם, וסבר שכלי זכוכית כיון שיסודם מחול, דינם ככלי חרס שלא מועיל להם הגעלה. ומצינו לשה או

היכר לכלי החלב

א. הרמ"א (סי' פט ס"ד) כותב שעל כלי החלב נהגו לעשות סימן או חריץ להיכר. אבל על כלי הבשר אין עושים סימן, ובני הבית יודעים שאם אין סימן, הכלי הוא בשרי. וכן כתב הלבוש (שם). ועושים סימן גם על כלים שמשמשים בהם בצונן, כדי להרחיק את האדם שלא יטעה ויחתוך עם הסכין שניצל חם וכדומה. לכן המנהג לסמן את כל כלי החלב, וכן כתבו כל האחרונים, ספרדים ואשכנזים, מהם מרן החב"ב בספרו כנסת הגדולה (הגב"י אות טז), פרי מגדים (מש"ז סק"ז), מרן החיד"א (ברכ"י שיו"ב אות מג), ערוך השלחן (אות טז), זבחי צדק ח"ב (סי' פט אות מה, מט) ועוד.

סכין של לחם

ב. סכין שמיועדת לחיתוך לחם אין צורך לעשות עליה סימן, כי מי לוקח סכין מלוכלך שיש עליו שמנונית וחותר בה לחם, לכן אפילו אם חותר את הלחם באותו סכין פעם בארוחה בשרית ופעם בארוחה חלבית, אפילו האוכל חם, אין בזה שום בעיה. אמנם מרן הבית יוסף (סי' פט) הביא מה שכתבו בתשובות המיוחסות להרמב"ם (סי' קעב) וכן הארחות חיים (הל' איסורי מאכלות סי' סא) בשם הרשב"א (ח"א סי' עו), שנהגו לא לחתוך לחם בסכין בשרי, כדי לאכול הלחם בארוחה חלבית, וכן להיפך, כי לפעמים חותר אתו בשר ונשארת שמנונית, ויבוא לאכול הלחם עם מאכלי חלב. אכן המשיך הבית יוסף בשם הארחות חיים, שרבינו שמשון - אחד מבעלי התוספות - היה מתיר לחתוך לחם בסכין של בשר כדי לאכלו עם גבינה, משום דהוי נ"ט בר נ"ט. כלומר סכין שחתכו בו בשר רותח, בודאי הסכין בלע מהבשר אגב דוחקא סכינא, וכמו שאמרו בחולין (ה) בענין חום בית השחיטה, ולאחר שניקה את הסכין מכל שמנונית חותר בו לכתחילה לחם חם כדי לאכלו בארוחה חלבית, כי הבשר נתן טעם בסכין, והסכין בלחם, ועדיין הכל היתר, והרי זה נ"ט בר נ"ט דהיתרא.

נ"ט בר נ"ט דהיתרא

ג. בשיעור הקודם הזכרנו את דברי רבינו שמשון, והדגשנו את הלשון "היה מתיר לחתוך", כלומר שהתיר לכתחילה, ומכאן ראה ש"ט בר נ"ט דהיתרא מותר לכתחילה. אמנם הגאון הרב שלום משאש זצ"ל (בספר מורה שמש סי' זה ס"א, דנ"ה ע"א והלאה, ובשו"ת שמש ומגן ח"א סי' ת, וח"ב חו"ד סי' מו) חלק על מרן זצ"ל בכמה הלכות, וגם בהלכה זו, וטען ש"ט בר נ"ט דהיתרא מותר רק בדיעבד, מי שכבר לקח מחבת בשרי וטיגן בה ביצה, יכול לאכלה עם חלב, אבל לכתחילה אם מטגן ביצה לאוכלה בארוחת חלבית, יטגן במחבת פרווה או חלבי. בשנת תשמ"ז, שלחתי לו מכתב, מה יענה על הראיה מדברי רבינו שמשון. הוא עיין בזה והשיב, טעמו העיקרי של רבינו שמשון הוא לאו דוקא מחמת שזה נ"ט בר נ"ט, אלא מטעם שאין שמנונית על הסכין. אולם אחר אלף המחילות מכבודו שהיה צדיק וגאון, הנה רבינו שמשון כתב להדיא הטעם שהוא משום נ"ט בר נ"ט, וקשה לומר על דברי

שבעה ראשונים, שסוברים כמותו, מהם רבינו יונה (אסור והיתר סי' נח אות ג) הרא"ה (בדק הבית בית ה שער ו, דף קנר רע"א הובא בריטב"א פסחים ל;), הסמ"ג, הביאו תרומות הדשן (סי' קלב), והסמ"ק (סי' רבב סק"ה) ועוד.

דעת הרמב"ם

ט. קצת לא ברור מהי דעתו של הרמב"ם, שהרי כתב (פי"ז מהל' מאכלות אסורות ה"ג) בזה"ל: הלוקח כלי תשמיש סעודה מן העכו"ם מכלי מתכות ומכלי זכוכית וכו', דברים שנשתמש בהם על ידי חמין וכו' מגיעין ומטבילין והן מותרין, ודברים שנשתמש בהן על ידי האור וכו', מלבנן באור עד שתנשר קליפתן והן מותרין. ע"כ. לכאורה משמע שכלי זכוכית בולעים ופולטים ככלי מתכות, ויש להכשירם על ידי הגעלה אם הכלי יעמוד בכך ולא יתפוצץ. וכן נראה שהבין מהר"י טייב, בספרו חקת הפסח (סי' תנא סק"ב), אבל מרן זצ"ל ביביע אומר ח"ד (חאו"ח סי' מא אות ב) דחה את דבריו, מה ההכרח לומר שהרמב"ם חולק על רוב הראשונים, אלא הרמב"ם לצדדים קטני, מה שהזכיר כלי זכוכית, זה לגבי טבילת כלים חדשים שמוזכרת בתחילת ההלכה, לא לגבי הגעלה. ובפרט בזמננו שלא היה אפשר להשתמש בכלי זכוכית ברותחים, כי חוששים שלא יתפוצצו.

פסק מרן השלחן ערוך

י. מרן בשלחן ערוך (סי' תנא סעיף כו) הלך אחר רוב הראשונים, וכתב בזו הלשון: כלי זכוכית אפילו מכניסין לקיום, ואפילו משתמש בהם בחמין, אין צריכים שום הכשר, שאינם בולעים, ובשטיפה בעלמא סגי להו. עכ"ל. ואפילו אם נאמר בדעת הרמב"ם כמיעוט הראשונים שכלי זכוכית בולעים ופולטים, הלא הרא"ש חולק עליו, והר"ף לא גילה דעתו, ובכנאי גוונא הולכים אחר רוב הראשונים. וכמו שכתב הבית יוסף בהקדמתו, בזו הלשון: ובמקום שאחד מן שלשת העמודים הנזכרים לא גילה דעתו בדן ההוא, ושני העמודים הנשארים חולקים בדבר, הנה הרמב"ם והרשב"א והר"ן והמרדכי וסמ"ג ז"ל לפנינו, אל מקום אשר יהיה שמה הרוח, רוח אלה"ן קדישין ללכת נלך, כי אל הדעת אשר יטו רובן כן נפסוק הלכה. עכ"ל.

לעתים מרן עזב את הרמב"ם

יא. יש עוד דוגמאות שמרן עזב את דעת הרמב"ם ופסק כרוב הראשונים, כגון לגבי שיעור קזית, שלדעת הרמב"ם (פ"א מהל' עירובין ה"ט) הוא שליש ביצה - כ-18 גרם, אך לדעת התוס' (חולין קג) הוא חצי ביצה - כ-27 גרם, ומרן בהלכות פסח (סי' תפו) פסק כדעת התוס'. וכן, לדעת הרמב"ם (פי"ז מהל' מאכלות אסורות ה"י) אחר מליחת הבשר צריך לעשות חליטה - להכניסו למים רותחים, ומרן השלחן ערוך (י"ד סי' סט ס"ט) פסק שלא כדעת הרמב"ם. רואים שמרן נטה מדברי הרמב"ם למרות שהיה גדול המחברים, והיה מרא דאתרא בארץ ישראל במשך כמה מאות שנים. ואמנם במרוקו ואירופה הרא"ש היה כמו מרא דאתרא, וכל זה עד שהתפשט חיבור השלחן ערוך, שאז עזבו את הרמב"ם והרא"ש ועשו כולם אגודה אחת כדעת מרן הבית יוסף. וכמו שכתבו בספר צדקה ומשפט ביעקב, ובספר בקש שלמה, ובספר יורו משפט"ך ליעקב, ועוד.

איך אפשר להתיר?...

יב. לפני כשלושים שנה, מסרנו שיעור בברוקלין, ואמרתי את ההלכה הזו שכלי זכוכית לא בולעים ולא פולטים, קם איזה אברך, וטען שהמנהג כבר

הרמב"ם מדבר שם גם על הלוקח כלים חדשים מן הגוי, שהם חייבים טבילה. לפני כששים שנה, מרן התארח אצל אחד מהאחים שלו, הם היו בעלי תשובה מושלמים, צדיקים וחסידיים. מתחילה למדו בישיבת פורת יוסף, ורצו ללכת לצבא - לאצ"ל, מרן היה אוסף כסף מבעלי בתים, לתת להם מילגה על מנת שיישארו בישיבה. אחד האחים שלו כתב חיבור, והרב בהיותו בחור בגיל שבע עשרה, כתב לו הסכמה, כדי לעודדו ללימוד התורה. אבל כמה שהרב השתדל, הלכו לאצ"ל, ושה התקלקלו, נעשו חילונים גמורים. ורק כעבור שנים חזרו בתשובה שלימה. הרב לא לקח אותנו אליהם אף פעם, לא הכרנו את ילדיהם, הוא חשש מאוד מקלקול, בפרט היום שיש כל מיני טלפונים. אבל הרב עצמו יחד עם הרבנית היה הולך אליהם לכל השמחות. באחת השמחות אח של הרב שהיה קצין גבוה בצנחנים, הביא לרב כוס זכוכית עם מים ואמר לו, כבוד הרב, אני יודע שלא תשתה אצלי קפה או תה, אתה לא סומך על הכשרות שלי, הבאתי לך מים מהברז. שאל הרב, רגע, הכוס הזה טבול? הוא יודע שאדם צריך לטבול, אבל כוס צריך טבילה?... אמר לו: כן! אפשר להעביר את המים לכוס חד פעמי ולשתות, שהרי אוכל הנמצא בכלים שאינם טבולים, ואפילו בושל בהם, אינו נאסר.

כלי אלומיניום חד פעמי

הקונה כלי מוגי או מבית חרושת של גוים, אסור לו להשתמש בו עד שיטבילנו, וכל זה כאשר קונה לצרכו הפרטי, אבל אם קונה למסחר, כמו בתי מלון ומסעדות וכדומה, אף שמעיקר ההלכה פטור מטבילת כלים, טוב להחמיר להטביל בלא

פשט שלא להשתמש בכלי זכוכית לבשר ולחלב, כי איך אפשר באותו כוס בבוקר לשתות חלב ובצהריים לשתות כוס תה בארוחה בשרית? וגדול כוח המנהג!

מי קובע מה המנהג

יג. אבל מי שקובע מה זה מנהג, הם הפוסקים, בספר שער המפקד (דס"ו ע"א), ובשלחן גבוה (ס"ס תנא) לרבי יוסף מולכו, כתבו שמנהג הספרדים פשוט כדעת מרן, שכלי זכוכית לא בולעים ולא פולטים. וכן כתבו מרן החב"ב (שיורי כנה"ג הגב"י אות כט) והפרי חדש (ס"ס תנא) - שהיו גדולי עולם! אותם גדולים קובעים מה המנהג. לכן הספרדים מקילים בכלי זכוכית גם בבשר בחלב, וגם בפסח, אותם כוסות ששתו בהם חמין, אם שוטפים היטב עם חומרי ניקוי, יכול לשתות בהם ארבעה כוסות בליל הסדר, ואפילו תה חם.

בני אשכנז

יד. אמנם הרמ"א (שם) החמיר וחשש לדעת מיעוט הראשונים שהזכרתי, ומכללם התרומות הדשן שהרמ"א הולך הרבה בעקבותיו, ולשיטתם לא מועיל הכשר לכלי זכוכית, והאשכנזים יוצאים ביד רמ"א ומחמירים. אבל צריך לדעת שגם הפרי מגדים (מש"ז סכ"ז) שהיה גאון אשכנזי, החמיר בזה רק בפסח משום חומרא דחמין, ובזה מובן מדוע החמיר הרמ"א כדעת מיעוט הפוסקים, מה שאין כן בבשר בחלב לכולי עלמא אין צורך להחמיר. וכן כתב בשו"ת זרע אמת ח"ב (חי"ד סי' מג). וראה להמחיש"ם (ח"א סי' קפד) שמהדין גם בפסח מותר ורק מצד חומרא מחמירים בו. ולפי זה גם למנהג האשכנזים יכולים להקל להשתמש בזכוכית. והדין כן גם בפירקס ודורלקס שאכלו בהם בבוקר חלב, ובערב יאכלו בהם מרק בשרי. וכן כתבו האדמו"ר מאונגוואר בשו"ת משנה הלכות ח"ט (סי' קסח), והרב שטרנבוך בשו"ת תשובות והנהגות ח"א (סי' חלב), שגם האשכנזים יכולים להקל להשתמש בכלי זכוכית, גם לבשר וגם לחלב. וכל שכן אם שותה בכוס תה חם בסעודה בשרית, ולא מניח בה בשר ממש, שזה רק נ"ט בר נ"ט ולא ממשות. וכן בשו"ת ישכיל עבדי ח"ה (חי"ד סי' יג) כתב שגם לשיטת הרמ"א יש מקום להקל. אולם בשו"ת ציצ"א אליעזר ח"ח (סי' ב) החמיר אפילו לגבי בשר וחלב, כי לא רצה לסטות ממנהג האשכנזים ולעקור מנהג ישראל קדושים. לכן בדרך כלל האשכנזים מחמירים, אבל אם תראה אשכנזי מיקל, תאמר לו: שיש לו על מה לסמוך, שכך כתבו הפרי מגדים והזרע אמת ועוד.

לא נרגע

טו. האברך הנזכר המשיך לטעון שיש לחוש שישארו שיריים של חלב בכוס, ולאחר מכן ישתה כוס תה בארוחה בשרית, ונכשל בבשר וחלב. אולם האמת היא, מי לוקח כוס מלוכלכת ושותה בה בארוחה, בדרך כלל 'קפדי אינשי אנקיותא' (עי' ע"ז ל) - אנשים מקפידים על נקיות, ואי אפשר לגזור מדעתנו, שכבר כתב הרא"ש (פרק במה מדליקין סי' טו) שלאחר חתימת התלמוד, אפילו חכם גדול אשר כגובה הארזים גבהו בתורה, אין לו כוח לגזור גזרות מדעתו.

ברכה. [א.ה. ראה יב"א ח"ז חי"ד סי' ט, ויח"ד ח"ד סי' מד]. {ולגבי תבניות אלמיניום חד פעמי, הנלקחים מוגי, רבים סומכים על מ"ש במנחת יצחק שאין לזה חשיבות כלי, וא"צ טבילה. כי לא די בכך שיהיה כשר לנטילה ולקידוש, אלא בעינין שיהיה לזה שם חשיבות של כלי. ואמנם בחו"ע מציאן בסברא זו, אך י"ל שגם לדעתו כ"ז לכתחילה לבדצי"ם השונים שניהגו כן לחומרא, אבל היכא שהדבר קשה לביצוע, גם מרן זצ"ל יסמוך להקל בזה, בצירוף סברת האג"מ הנ"ל. ונצרך את מחלוקת הפוס' אמר כלי חד פעמי נחשב לכלי, דשמו כדעת המנהג וסיעתו דכלי חד פעמי אינו חשוב כלי כלל, ואף שאנו נוקטים דהוי כלי גמור לעניין קידוש ונט"י, מ"מ הכא שכל הנידון אינו אלא בדברנו, שמא יהיה ניתן לצרף שיטת הפוסקים דכלי חד פעמי אינו נחשב לכלי, הוא מפני שראוי לשימוש, אבל בתבניות חד פעמיות שלאחר בישול בהם אינן ראויות לשום שימוש, הוי כלי גרוע יותר מכלי חד פעמי. וגם הגד הגד לנו מפי עד נאמן, שבזמנו שאלו את מרן האבא זצ"ל האם יהיה ניתן להקל בזה במקום צורך גדול, ומרן השיב דאיה"נ יהיה ניתן להקל בזה. ורק הבדצי"ם למיניהם מחמירים בזה.}

2 אבל יש בני ישיבות שעוסקים רק בסוגיות הש"ס. אמנם בחור צעיר אכן צריך להיות שקוע רק בסוגיות הש"ס, לדעת צורתא דשמעתא, איך ללמוד גמרא, אבל אברכים צריכים ללמוד גם פוסקים, אי אפשר שילמדו שנים אחר החתונה רק סוגיות ישיבתיות, התורה שלנו ארוכה!

בליעה מועטה

טז. לפני כשישים שנה היינו שכנים עם הרב אור לציון ע"ה, מרן זצ"ל היה עולה אליו מידי פעם להתיעץ עמו, "ותשועה ברוב יועץ", והייתי עוזר למרן האבא להעלות ספרים לביתו של החכם, כי לא היה לו ספריה גדולה, ופעם ראיתי במטבח שבביתו כמה צלוחיות ומבחנות, שאלתי אותו: מה זה, כבוד הרב פתח מעבדה?... הוא חיך והסביר לי: תשמע, אומרים שזכוכית לא בולע לא פולט, ואני עשיתי ניסוי, קניתי שני כוסות במשקל זהה, האחד השתמשתי בו כל השנה לתה וקפה, והשני עטפתי ושמרתי במחסן, וכעבור שנה שקלתי את שניהם, ומצאתי שהכוס המשומש שוקל קצת יותר, כלומר, שהזכוכית של ימינו מעורב בה קצת ברזל, והיא בולעת.

אף על פי כן

יז. כשירדתי מביתו של חכם בן ציון סיפרתי זאת למרן, ומרן ביטל ואמר: לא תשמע לו, קיבלנו הוראות מרן! עדיין לא התפייסתי, הלא חכם בן ציון אמר שעשה בדיקת מעבדה. ולאורה זה לא סותר את דברי השלחן ערוך, כי יתכן שישנו שינוי במציאות של הזכוכית. אבל ביטלנו את דעתנו למרן זצ"ל, כי צריך לבטל דעתו בפני מי שגדול, מרן הוא רב מובהק וגדול הדור. וכבר אמרו (ע"ז ה:) אין אדם עומד על דעת רבו עד ארבעים שנה, אבל כאן זכינו לעמוד על דעתו פחות מארבעים שנה, כאשר למדנו את דברי הר"ן בפסחים (ז:), שכתב בזה הלשון: דמוכח בפרק אין מעמידין (ג:) שיש כלים שאפילו מכניסין לקיום מותרים בהדחה, מפני "מיעוט בליעתן", ולפיכך נראה לי להתיר כלי זכוכית אפילו במכניסין לקיום, דשיעי וקשים, ובליעתן "מועטת" מכל הכלים וכו'. ע"כ. משמע שגם הר"ן ידע שזכוכית בולעת מעט, ואף על פי כן כתב שחז"ל הכשירו כלי זכוכית וקראו לזה שאינם בולעים ואינם פולטים.

פיירקס ודורלקס

יח. תוך דברי הזכרתי כלי פיירקס ודורלקס, המונחים על האש ממש, שגם הם דינם ככלי זכוכית. תדעו שכלים הללו אינם דבר חדש, כבר לפני שלוש מאות שנה כתב הפרי מגדים (ס"א תנא ס"ק), שלפי דברי הפרי חדש שפסק כדעת המחבר שכלי זכוכית אינם בולעים ופולטים, אף אם ישתמשו בהם על האש שלפעמים יוכל לעשות כן, מותר. גם בספר יד יהודה לנדא (הלכות מליחה דף פ ע"ב) כתב שכלי זכוכית לא בולעים ולא פולטים אפילו הם על האש, והביא ראיה מדברי הראב"ה שדימה כלי זכוכית ללב, שקורעו ומוציא את דמו, ואף שצולים אותו על האש ממש אינו בולע, מפני שהוא חלק, ואם כן הוא הדין כלי זכוכית שהם חלקים.

צלחת הזכוכית של המיקרוגל

יט. אמנם הגאון רבי שלמה קלוגר (טוב טעם ודעת תליתאה ח"ב ס"י כה) סובר שכל מה שנאמר על כלי זכוכית שאינם בולעים ופולטים, זה מדובר בכלים רגילים שאינם על האש, אבל כלים שעל האש אין להם תקנה. ועיין בשו"ת ציץ אליעזר ח"ט (ס"ו). אבל העיקר כדברי הפרי מגדים והיד יהודה הנ"ל, ועל כן מותר צלחת לחמם במיקרוגל מרק עוף על צלחת זכוכית, ובערב לחמם בצלחת זו פיצה, ובלבד שיקפיד על נקיות. במיקרוגל יש צלחת זכוכית גדולה שמניחים עליה דברי מאכל, למנהג הספרדים אין שום חשש לחמם עליה עוף לארוחת צהרים ולאחר מכן פיצה לארוחת ערב, והאשכנזים שנהגו להחמיר בכלי זכוכית ישימו איזה הפסק, קרטון וכדומה, לא נייר כסף, זה מסוכן שלא יתפוצץ.

מיקרוגל לבשר וחלב

כ. ובעצם הדין להשתמש במיקרוגל אחד, לבשרי ולחלבי, אם לפני החימום מנקוה היטב מכל השרירים, אין שום בעיה. והמודבר הוא

במיקרוגל ביתי שמויעד לחימום, ואין הדפנות מגיעים בדרך כלל לחום שהיד סולדת בו, וגם אם לפעמים מחמם כמה פעמים ברצף ומגיע לחום שהיד סולדת בו, אבל בכל כלי הולכים אחר רוב תשמישו, ועל הרוב הוא קצת חם ולא מגיע ליד סולדת בו, וממילא דפנות המיקרוגל אינן בולעות⁴.

איזה מיקרוגל צריך הכשר

כא. מיקרוגל של מסעדות שמחממים בו הרבה ברצף, אחד מחמם בשרי ואחד מחמם חלבי, ובינתיים הדפנות - בעיקר למעלה - מתחממות מעל חום שהיד סולדת בו, אם רוצה להעבירו מבשרי לחלבי ולהיפך, צריך להכשירו, וכן אם רוצה להכשירו לפסח, שהרי חמץ אסור אפילו במשוהו, ובלאו הכי ביום טוב ובשבת חול המועד, ובשביעי של פסח, לא יכול להשתמש במיקרוגל, לכן יוותר עליו בפסח, ואם בכל זאת רוצה להשתמש במיקרוגל, צריך להכשיר אותו.

שינוי השימוש מבשר לחלב

כב. המגן אברהם (ס"א תקט"ס"ק יא) כתב שהעולם נוהגים לא להכשיר כלים מבשר לחלב ולהפך, שמה יהיה לו כלי אחד בלבד, וכל פעם שישתמש בו לבשר או לחלב יגעילנו, ויבוא לטעות ולבשל בו בשר בשעה שהוכשר לחלב, וכמובא בחולין (ח:). אבל האחרונים - ערוך השלחן (שם ס"ק) ועוד - הקשו עליו, שאין גוזרים גזרות מדעיתנו. מכל מקום כתב החתם סופר (י"ד ס"א ק) שאם מכשיר כלי לפסח, ורוצה אגב לשנות את השימוש בו מבשר לחלב, אפשר. ובלאו הכי אנחנו הספרדים לא פוסקים כדברי המגן אברהם בזה, אלא מותר להכשיר את הכלים ולשנות את השימוש בהם מבשר לחלב ומחלב לבשר (א.ה. ראה שו"ת יביע אומר ח"ג ח"ו"ד ס"א ד).

כיצד מכשירים תנור ומיקרוגל

כג. כדי להכשיר תנור רגיל לשנות אותו מבשרי לחלבי, מפסיקים להשתמש בו עשרים וארבע שעות, כדי שהטעם הבלוע בדפנות יהיה טעם לפגם, ואחר כך מפעילים את התנור ריק על החום הגבוה ביותר, למשך כשעה, אבל המיקרוגל אם יפעילו כשהוא ריק, לא עשה ולא כלום, כי רק התנשקות הקרינה במוצר יוצרת את החימום. יש עצה להכשיר מיקרוגל, למלאת שלושת רבעי כוס במים עם חומרי ניקוי כגון אמה, לא אקונומיקה שיכולה לגרום לפיצוץ ח"ו, ויפעיל אותו כעשר דקות, עד שהמים ירתחו ודפנות המיקרוגל יספגו את האדים של המים, וכך חומרי הניקוי יפגמו את כל הטעם הבלוע בדפנות.

הכשר ע"י אדים

כד. תשאלו, התורה (במדבר לא, כג) אומרת "כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יֵבֵא בָאֵשׁ יֵבֵא בַאֵשׁ וְטָהַר ... וְכָל אֲשֶׁר לֹא יֵבֵא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַּמֵּיִם", אבל איפה שמענו על הכשרה באדים? ובאמת בשואל ומשיב (תליתאה ח"ג ס"י קכה) כתב שלא מועיל הכשר על ידי קיטור - אדים. גם בשדי חמד (מעי' ה אות כד, ומעי' חמץ ומצה ס"א יז אות יב) כתב שאי אפשר להכשיר על ידי אדים, מצינו או ליבון או הגעלה. וכן כתב בספר שארית יהודה (ס"ו ז) - מגדולי האחרונים. אבל היו כמה אחרונים שהקילו בדבר.

דעות המקלים

כה. בספר תבואות השדה⁵ (ח"ג בשו"ת שבסוף הספר ס"א ג) דן האם אפשר להכשיר על ידי אדים - קיטור, או לא, והביא ראיות, והסיק להקל, וציין שכן כתבו שני "הפירות", הפרי חדש (ס"ס קכא) והפרי מגדים (י"ד ס"א צד מש"ז סק"א ד"ה ודע שמה), שאם בלע באדים גם הכשרו באדים, כבולעו כך פולטו. שוב ראיתי שכן כתבו בספר בית לחם יהודה (ס"א קכא ס"ק טו), והלבושי מרדכי (אורח חיים ס"א קכו), וכן עיקר, וכמו שכתבנו בילקוט יוסף (איסור והיתר ח"ג ס"א פו סעיף כג ופסח ח"ב עמ' שסח).

להסתכן. יש אנשים שהוציאו לגמרי את המיקרוגל מהבית, כי שמעו מחקרים שזה יכול להביא למחלה הידועה ה"י, יש היום גז, בשביל מה צריך את המיקרוגל, אם אפשר בלי זה יותר עדיף. ועל כל פנים מצד ההלכה אם רוצה יכול לחמם במיקרוגל שניצל בקופסא אחת סגורה היטב, ופיצה בקופסא שניה, ושניהם יסתובבו ויתחממו יחד, אבל זה לא נראה טוב...

⁵ היה לי שכן ניצל שואה, שבכל ערב פסח היה מוציא מספריו הישנים ומניחם בחוץ ומפקיר אותם, אני הייתי עוקב אחר הספרים שהוא מוציא, ופעם ראיתי שהוציא ספר "תבואות השדה" - ספר דק לאחד מגדולי התורה מזמן השואה, שאלתי את הבעלים אם אני יכול לקחת, ואמר: כן, בשביל זה שמתי בחוץ... לקחת, וראיתי שיש בו תשובות יפות מאוד.

³ הייתי ילד והרגשתי בנוח לשאול, כי לא היה כמו חכם בן ציון חביב ועניו, אינני זוכר פעם אחת שהצלחתי להקדים לו שלום, בתור ילד קטן הייתי רואה אותו מרחוק, ממתין שיתקרב כדי לומר לו שלום, אבל תמיד הוא היה מקדים שלום.

⁴ וגם מבחינה בריאותית יש שטוענים שלא טוב לחמם במיקרוגל אוכל גלוי, כי מיקרוגל עובד על ידי גלים קצרים אלקטרו מגנטיים שמכים במהירות רבה על המוצר, וכך הוא מתחמם. אדם יקח פטיש ויכה במהירות על משטח נירוסטה, יגע ויראה שהתחמם, למרות שאין אש מלמטה. בישול במיקרוגל לוקח עשר דקות או רבע שעה, אבל זה לא בריא, יש שם קרינה מסוכנת, ויכולה להביא למחלות ח"ו, לכן יש שם מאוורר שמוציא את הקרינה המיותרת, יש חברה מיוחדת שבדוקים את רמת הקרינה, ומתקנים, כדאי להביא אותם כל חצי שנה או שנה לבדוק. וגם יעטוף את האוכל בכמה כיסויים, כמה שכבות של ניילון צמוד, כדי לא

ויבא יוסף את דיבתם

כו. לפני כשלושים שנה דיברתי באיזה מקום, ואמרתי שמותר להשתמש במיקרוגל לבשר וחלב, ובלבד שהוא נקי, ולפסח יש להכשירו על ידי אדים. אחד מבני המשפחה לא הסכים אתי וכדרכה של תורה, והלך למרן זצ"ל, ותמה על היתר זה. ובזמנו מרן זיע"א היה מוסר "שיעור שבועי" בתנ"ך לכל בני המשפחה, הבנים, הבנות, הנכדים, כולם יושבים בשלחן והרב אומר שיעור, זה היה מדהים לראות איך שהרב קורא פסוק בתנ"ך, ואומר עליו את כל מדרשי חז"ל בעל פה! יש הרבה הקלטות מהשיעור הזה. יום אחד הגעתי, ולאחר השיעור הרב התיישב בספה והושיב אותי על ידו, קרא לאותו חכם שחלק עלינו, והושיבו לצד השני, פנה אלי מרן וביקש לדעת הנימוקים להיתר המיקרוגל. הסברתי למרן את כל דברי האחרונים שהזכרנו, פרי חדש ופרי מגדים, בית לחם יהודה ולבושי מרדכי, וסיפרתי לו על ספר תבואות השדה, ואמרתי שכולם חולקים בזה על השדי חמד, וסוברים שמותר להכשיר על ידי אדים, וסיימתי שעל כן מותר להכשיר את המיקרוגל באופן זה. ואז הרב קם ואמר: טוב, כל טוב... ונכנס לחדר. הוא לא אמר אני מסכים איתך, אבל גם לא אמר שלא מסכים, בתוך הדברים הרב שאל אותי, מה זה מיקרוגל? מה פירוש המלים הללו "גלים קצרים אלקטרו מגנטיים"?... הרב לא הכיר מושגים אלו, ומאותו מעמד היה נראה שהסכים איתי.

"לא תבשל" במיקרוגל

כז. הרבה שואלים, אם יבשל בשר וחלב יחד במיקרוגל, האם נחשב לו שעבר על איסור "לא תבשל גדי בחלב אמו", או לא? האם האיסור מדין הבישול או מדין הבליעה, תראו בילקוט יוסף בס' פז (סעיף כב) מה שהארכנו בזה. וכן יש לדון בגדר בישול במיקרוגל לעניין שבת, האם זה נקרא בישול ממש או לא?

חימום ע"י חומר כימי

כח. סיפרתי פעם, לפני יותר משלושים שנה נסעתי לפריז במיוחד ללכת למקומות ולמסור שיעורים, מרן היה מדרבן אותנו לכך⁶. ועשו שם כנס רבנים מטעם הרבנות של פריז, כל רבני הקהילות והדיינים היו שם, מהם הרב שמעון ביטון, ודיברנו דברי תורה על בעיות קשות שיש להם בבתי הדין, ולאחר מכן אכלנו ארוחת צהרים, כל אחד קיבל מפיון וסכין, לחם וקופסת שימורים. לא הבנתי, מה זה "טיש" שמביאים סרדינים...? יש לצדי הרב הראשי של פריז הרב אברהם גולדמן, שאלתי אותו מה הקופסא הזו? הוא חיך ואמר לי, אין לכם את זה בארץ, תפתחו... תפסתי בלשונית ופתחתי. הקופסא היתה צוננת ותוך כדי שפתחתי התחממה. מיד הזזתי את ידי, מה זה, יש למטה גחלים!?! והוא הסביר לי, יש בפנים חומר כימי⁷, שכאשר הוא במגע עם החמצן האוכל מתחמם. התפעלתי, "מה רבו מעשיך ה'" (תהלים קד, כד), הקב"ה נותן חכמה לבני אדם שיכולים לעשות דברים כאלה. באמצע הסעודה אמרו לי, כבוד הרב, תאמר דברי תורה! מה אומר להם, פרשת שבוע? לא חסר דרשנים, עניין אותם דברי הלכה⁸.

ראה מעשה ונזכר הלכה

כט. אמרתי להם, רבותי, חילקו כאן קופסאות שימורים, פתחנו והיא התחממה, יש לדון מה הדין בשבת, האם מותר לפתוח קופסא הזו בשבת, אולי התבשיל לא מבושל לגמרי, רק 90 אחוז, ועל ידי הפתיחה נגמר בישולו, והלא להרמב"ם (פ"ט משבת ה"ג) והשלחן ערוך (סי' שיש סעיף ד) הגומר בישולו של מאכל המבושל כמאכל בן דרוסאי, חייב מהתורה. או שיש שם

⁶ עוד לא הייתי צריך לאסוף כסף לשיבה, ונסעתי במיוחד בשביל לתת שיעורים. מרן זיע"א היה מחזיק את השיבה, עד שנת תשנ"ט, שמאז החזיק את אחי והפסיק להחזיק אותנו, והיינו טורחים ארבע פעמים בשנה לאסוף כסף להחזיק את השיבה. וזה היה קשה מאד. היום אם בא משהו לאסוף כסף לשיבה, אומרים יש לו אינטרס כספי, אבל זה לא נכון, מי שאומר כך יש לו סילוק המוחין... וכי זה אינטרס שלו? הוא רוצה לקיים את בחורי השיבה שישבו וילמדו תורה.
⁷ כאן בארץ משרד הבריאות לא אישרו את זה, פחדו שחומר כימי בתוך האוכל יכול להביא מחלות. יש זרחן של שוטרים שמכוונים אותו את התנועה, השימוש שלו חד פעמי, אך עדיין אין עליו מס... איך הוא עובד? יש שם חומר כימי, וכאשר שוברים אותו החומר בא במגע עם חמצן ונדלק, אין שם אלא חומר בעירה מאיר, וכמו נורות לד'. מומחה אחד הגיע אלי ללשכה ברבנות, והביא את כל המשכירים, והסביר לי איך ייצרו את הלה. ברמת הגולן יש אבנים שחורות שהן עשויות מלבה של הר הגעש שהתייבשה, ובאופנים מסוימים אם שמים זרם מכאן וזרם מכאן היא מאירה, ומזה פתחו את הרעיון של הלה.
⁸ אני למדתי ממרן זצ"ל, בצעירותי הייתי מתלווה אליו להרבה מקומות וראיתי שבכל מקום שהגיע דיבר בהלכה, הוא החדיר את לימוד ההלכה ברבים, רק

מרק לה, ויש בישול אחר בישול בלח. כולם שם אמרו, לא חשבנו על זה... ולכאורה במשכן מצינו אש מכלה, אבל וכי בישלו במשכן בחומר כימי? לא היה דבר כזה?

מזלג חשמלי

ל. לפני קרוב לחמישים שנה ראיתי שמוכרים ברחוב חוברות 'קול תורה'¹⁰, כל חוברת בחצי שקל, שנתרו מעיזבונן של הגאון הרב ישראל וועליץ ראב"ד העדה החרדית, ומחבר שו"ת דברי ישראל, וקניתי את כולן, היום אין להשיג אותן. אדם לוקח חוברת ליד המיטה ועובר עליה. והנה ראיתי מאמר מהרב שלמה זלמן אוירבך שכתב בצעירותו (וכן נדפס בקובץ מאמרים עמ' פה, ובשו"ת מנחת שלמה ח"א סי' יב הערה 6), ושם הוא מספר שהלך לחזון איש ואמר לו: כבוד הרב, מצאנו פתרון לבתי חולים ולצבא, אז היו מבשלים במקומות הללו אפילו בשבת, ויש שם חולים, לא כולם יש בהם סכנה, והיו מחממים להם תה, קפה, מרק, ועוברים על איסור בישול בשבת, איך החולה יכול ליהנות מהאיסור שנעשה בשבילו? היה אז מזלג חשמלי שלא פעל כמו המזלג של היום שיש בו חוט להט עם גוף חימום, אלא היו שני ברזלים עם אלקטרודות שמתנגשות במהירות, וכך המים היו מתחממים, וכשהוציאו את המזלג מהמים לא הרגישו שהוא חם, כי לא היה שם גוף חימום. והלא במשכן היו מבשלים בגחלים, מי בישל באלקטרודות? לכל היותר האיסור יהיה מדרבנן. ואם כן נציע לצבא ולבתי חולים שעדיף שיחממו עם מזלג חשמלי!

החזון איש לא הסכים

לא. השיב לו החזון איש: זה לא פתרון ולא כלום, לדעתי יש בזה איסור דאורייתא, כי בכל מה שטמון בו כוח לבשל, הרי זה כעין "עיבור" של אש, חוץ מבישול בחמה, אדם שיעמוד בסעודיה ויבשל מים תחת השמש לצורך כוס תה, לא יעבור איסור, כי אין דרך בישול בכך, וכפי שביאר רש"י (שבת לט. ד"ה דשרי). הרב אוירבך כותב שם: מאוד התפלאתי לשמוע דבר זה, וילדות היתה בי - כעין תעוזה - לומר לו שרק הראשונים היו יכולים לומר חידוש גדול כזה. אך החזון איש לא נפגע, ידע שכוונת הרב אוירבך לשם שמים, וחזר והשיב לו שלדעתו הוא פשוט וברור ואין צריכים כלל להיות רש"ב לומר דבר זה. לפי זה בנידוננו, לפי הרב אוירבך בישול בשבת במיקרוגל יהיה מדרבנן, ובלבד שיסיר את המנורות מערב שבת, ולפי החזון איש האיסור יהיה מדאורייתא.

ראיה מהמאירי

לב. האמת שמצאנו קצת רמז וסייעתא לדברי החזון איש מהמאירי (שבת לט.), אדם לוקח חבית של סיד ומחמם אותה באש¹¹. ואחר כך הסיד מתקרר, אם יתנו מים צוננים לסיד, טבעו של הסיד לשוב ולהתחמם, מאחר שהיה פעם אחת על האש, ההתנגשות של המים עם הסיד גורמת לו להתחמם, "עלה עשן באפיו" (שמואל ב, כב ט. תהלים יח, ט). אומר המאירי: סיד זה יש לפרשו בעוד שהוא רותח מהאור, אבל אם נצטנן וחזר ונרתח במים יש מקילים לבשל בו, ואינו כלום, שהרי אף שנצטנן מרתיח את מקומו, ולא זזה ממנו הרתיחה שהיתה מקודם. וזה כסברת החזון איש, שאפילו כשאין אש החום המבשל נקרא עיבור של אש. בזמנו באתי למרן זצ"ל ואמרתי לו: אבא, תראה מה כותב המאירי, יש מכאן קצת סייעתא לחזון איש. מרן קרא את המאירי, חיך ואמר: אבל מדברי ה"ש מקלים" יש סייעתא לרב אוירבך, גם הם היו ראשונים מדורו של המאירי לפני כ-700 שנה. להלכה ולמעשה יש להחמיר בדבר.

באירועים מיוחדים היה מדבר באגדה, ובסוף ימיו בשנים האחרונות ממש, שהיה לו קצת קשה, היה מדבר יותר באגדה, אבל בכל השנים שהיה הולך לאשדוד, אשקלון, דימונה, והיה מוסר לבעלי בתים שיעורים בהלכה.

⁹ על עצם פתיחת קופסאות השימורים בשבת, מרן זצ"ל (חזון"ע שבת פ"ג עמ' קד וח"ה עמ' ששה) היקל, אבל זה לא הנידון כעת. [אמנם ראש השיבה חכם שלום כהן שליט"א, כתב מאמר בירחון בית הלל ופסק לאסור בזה, ע"פ דברי החזון"א. אבל במחילה מכבוד תורתו שיאריך ימים, נעלם ממנו דברי מהר"ח פלאג'י, שכל שעומד לזריקה ולא לשימוש חוזר, אין בזה מתקן כלי. ואילו חכם שלום היה רואה את הפוסקים שהביא ביחוד דעת להיתר דבר זה, בודאי לא היה חולק].

¹⁰ חוברות 'קול תורה' היו יוצאות לאור מטעם הרבנות הראשית לישראל, והיו מפרסמים שם מאמרים רק גדולי תורה, הרב הרצוג, רבי עובדיה הדאי, רבי יעקב עדס, הרב ולדימיר, הרב פראנק, ועוד.

¹¹ בגמרא ברכות (ה:) אמרו על רבי יוחנן שקבר עשרה בנים, וכתב רב ניסים גאון שם, שהאחרון שבהם נפל לגיגית רותחת ונימוח כל בשרו, ונשאר ממנו רק עצם אחת. ה' ירחם.

נהנת? היה שותף בהוראת קבע או בתרומה חד פעמית להוצאת הגיליון!!!

1. הפקדה לחשבון בנק: מזרחי טפחות סניף: 523 מ.ח. 225485 ע"ש עמותת חזון עובדיה בנשר. 2. העברה בבית 0546888382 ולצ"ן: עבור "השיעור השבועי". 3. קישור דיגיטלי מאובטח להור"ק: <https://nedar.im/7004246> ולצ"ן: עבור "השיעור השבועי". 4. פלא: 0775676076 (הרב דוד).

המאבק על היהדות

נאום מרן הראשון לציון הרה"ר הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א
בכינוס-הירוס בהשתתפות 1,000 רבנים ודיינים מהארץ ומהעולם
בעקבות הפגיעה החמורה של שר הדתות בקדשי-ישראל
ר"ח אדר א' תשפ"ב, בניני האומה, ירושלים

כתיבה ועריכה: הרב יצחק קורלנסקי, עם הוספות בהלכה בעת ההדפסה ממרן שליט"א.

קבלת המצוות בשלימותן

מי שאומר שכל מי שעשה צבא, ואביו או הסבא רבה שלו יהודי, יש לגייר אותו בלי קבלת מצוות, הוא פשוט עוקר את השלחן ערוך. ולא רק השלחן ערוך. זה כל הפוסקים, כל הפוסקים כולם - ראשונים ואחרונים - כותבים שקבלת מצוות מעכבת בגירות. אין גירות בלי קבלת מצוות, ולא רק קבלת חלקן.

ידועים דברי הגמרא (בכורות ל: ונפסק ברמב"ם פ"ד מאיסורי"ב ה"ח, בש"ע יו"ד ס"י רסח ס"ג ובט"ז שם סק"ט), עכו"ם שבא לקבל דברי תורה חוץ מדבר אחד, אפילו צדק אחד מדברי סופרים, אין מקבלים אותו. הוא קיבל עליו תרי"ג מצוות, הכל, שמירת שבת, כשרות, אבל אם דבר אחד מדברי סופרים הוא לא קיבל, למשל תענית עשרה בטבת, לא מקבלים אותו. רואים כמה זה חשוב קבלת כל המצוות כולן. ובאים אלו ועוקרים את התורה.

'הוכחת' סרק

בספר הנז' מוכיח את "שיטתו" מהתוס' (יומא פב:), שדעת רבינו תם לענין בת ישראל שהמירה דתה ונישאת לאינו יהודי, וחזרה בתשובה והלה מבקש להתגייר, ניתן לקבלו ורשאי לקיימה. שאין כאן דין של אסורה לבעל ולבועל. כי דין זה נאמר רק ביהודי ולא בגוי, ולכן מותר לגיירו ולקיימו עם אותה יהודיה שחזרה בתשובה. ובא אותו ספר ומסלף 'מוכחי' מדברי רבינו תם שאין צריך לקבל מצוות. היכן כתוב דברים אלו בדברי רבינו תם, איפה זה רמז? הכל שקר. רבינו תם מדבר על ענין אחר ולא דיבר כלל על עצם מהות הגיור שאותו גוי תגיייר וענין קבלת מצוות. וכך הוא בכל הספר לכל אורך הדרך, סילוף אחר סילוף, סילוף אחר סילוף, מלא סילופים.

עוד כביכול מוכיח בספר הנז', מהגמ' בשבת (לא) בהלל הזקן שקיבל את הגוי וגייירו ואמר לו ואהבת לרעך כמוך זהו כל התורה כולה, ואידך זיל גמור. ומבואר שאין צריך קבלת מצוות. וכמה נורא הדבר הזה להוכיח מהגמ' נגד כל הראשונים שכותבים להדיא שקבלת מצוות מעכבת, והוא מוכיח שהם טעו ויש גמרא מפורשת נגדם, אולם בגליון הש"ס שם כותב "הלל גייריה, עיני יבמות כד ע"ב תוד"ה לא בימיו". התוס' שם כותבים: "והיה דפ"ב דשבת (לא), ההוא דאתא לקמיה דהלל ואמר גיירני ע"מ לעשות כ"ג, בטוח היה הלל דסופו לעשות לשם שמים. וכן היה דהתכלת (מנחות מד.) דאתאי לקמיה דרבי גיירני ע"מ שאנשא לאותו תלמיד.

במסורת הש"ס גם מציין לתוס' ביבמות (קט:), שם הם כותבים: ובריש פרק במה מדליקין, שגייר הלל אותו שאמר גיירני על מנת שתשימני כהן גדול, ואותו דעל מנת שתלמדני כל התורה כולה ואע"פ שלא היו מתאמצין להתגייר, יודע היה הלל בהן שסופם להיות גרים גמורים כמו שעשה לבסוף.

ואפשר להוסיף, שהגמ' עצמה כותבת, שהגר הודה להלל הזקן, בא לפני הלל, א"ל ענוותן כהלל, ינוחו לך ברכות על ראשך שהקרבתי תחת כנפי השכינה, לימים נזדווגו שלשתן למקום אחד, אמרו, קפדנותו של שמאי בקשה לטורדנו מן העולם, ענוותנותו של הלל קרבנו תחת כנפי השכינה. רואים שהגרים הללו חפצו באמת לשמור המצוות, ולא כאותם גרים של חלק מרבני צוהר.

מיעוט רעשני עם תקציבים מהרפורמים

היום באים איהו "רבנים" ונתלים בספר הזה שכביכול אין צריך לקבל מצוות, ומספיק שישמור שבת באיזו מידה שהיא. ובי"ה שזה מיעוט שבמיעוט, אבל המיעוט הזה הוא מיעוט רעשני.

באחת ההסכמות לספר הנז' ישנה הסכמה, לא יאומן, אם לא היה כתוב לא היינו מאמינים שכך הוא כותב, ושם כתב במפורש שמספיק שאלו שהגיעו מרוסיה, מאוקראינה, יעזבו את הכנסיה וישמרו שבת באיזו מידה שהיא, יעשו קידוש, ולאחר מכן יחללו שבת רח"ל, ובכל זאת לקבלם. לא יאומן!

כבוד הרבנים הגדולים, הרבנים הגאונים, הרב הראשי לישראל נשיא בית-הדין-הגדול הגאון רבי דוד לאו שליט"א, חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל, חברי בית-הדין-הגדול, ראבדי"ם, דיינים, אבות בתי-הדין, רבני ערים, רבני יישובים, ראשי ישיבות, קהל קדוש.

מאבק היסטורי

אנו נמצאים עתה במצב של מאבק קשה, ששנים לא היה כמותו. באים אותם שנקראים "רבנים" ומגלים פנים בתורה שלא כהלכה. ואנו כאן מתכנסים כדי להכריז ולומר שההלכה נפסקה כדעת הפוסקים וכדעת השלחן ערוך, ושחלילה לא לגלות פנים בתורה שלא כהלכה.

שר הדתות החדש מזלזל בגדולי התורה ומתייעץ עם כל מיני רבנים שאינם גדולים בתורה. ברור שהשר חייב לחזור בו מהתכניות שלו, אחרי שרואה את כנס הרבנים הגדול הזה, וכן הכנס שערכנו בתחילת אלול תשפ"א, הוא צריך להבין שכל רבני ישראל לא נותנים בו אמון, ומביעים אי-אמון! בכל מה שהוא עושה, הרס את הכשרות, וכעת בא להרוס את הגיור. הוא צריך לשמוע לרוב ככל רבני הארץ. בי"ה פה כולם גדולי תורה, כולם דיינים חשובים, יושבי על מדין, רבני ערים.

אותו רב כתב ברורות כי "ישנם שני סוגי גיור".... יש גיור של היהדות, על-פי התורה וההלכה, ויש גיור להצטרף לילאום היהודי... וכביכול אנו נמצאים עתה במצב שצריך להצטרף לילאום היהודי ומספיק שיהיה 'מסורתי', אין צריך לקבל שמירת שבת כהלכתה, כשרות, וכל יתר הדינים כולם. לדבריו מספיק שיהיה 'מסורתי', שיבוא לבית הכנסת מדי פעם, יעשה קידוש, ולאחר מכן יחלל שבת רח"ל. זו השקפה! זו עקירת התורה!!!

הכנס הזה לא נעשה ככנס לחיזוק הרבנות הראשית. לא. זהו כנס לחיזוק התורה הקדושה, לשמירת התורה בטהרתה, לדעת שאנו לא זזים מההלכה ימין ושמאל, וכל הפורש מן התורה כפורש מן החיים.

משבש את הרשב"ש

ישנו ספר אשר הוא מלא שיבושים וסילופים, ולצערי הרב בשנים קודמות, איני יודע משום מה, מנכ"ל מערכת הגיור פרסם את הספר, וחילקו את הספר לכל הדיינים. איני מבין מדוע חילקו ספר כזה שמלא סילופים. יש שם שקרים נוראיים.

בספר זה כותב המחבר, שהרשב"ש - אחד מן הראשונים - כביכול סובר שמי שהוא מזרע ישראל ובא להתגייר, אף כאשר ידוע בבירור שלא יקיים מצוות כלל, ולא מקבל עליו לשמור על הכשרות ועל שבת וחג, אלא רק יעזוב עבודה-זרה וישמור שבת באיזו מידה שהיא, ואז לגיירו. ומסתייע מהרשב"ש.

רבותי, זה מזעזע איך אפשר לסלף! הרי בשו"ת הרשב"ש (סי' שסח) כתב אודות אנוסי ספרד, שכולם יהודים שעזבו את הדת מחמת האינקוויזיציה, ומכל מיני אנוסים, ורק "אחד מאלף" יש ביניהם שאינו יהודי, "אחד מאלף", על זה כתב הרשב"ש שהם מזרע ישראל ויש לקרב אותם ולהחזירם בתשובה. והזכיר דברי הגמרא (ב"מ פד ע"ב) שריש לקיש הבטיח לרבי יוחנן את אחותו כדי שיחזור בתשובה ולקברו. והרי רבי יוחנן וריש לקיש הם יהודים ודאי, ועל זה דיבר הרשב"ש, וכתב שרק אחד מאלף אינו יהודי. אבל לא כתב שחלילה יש להקל בגיור של מי שידוע בבירור שאמו אינה יהודיה בלא שיקבל עליו את כל המצוות.

לפני כעשור שנים הראיתי דבריו למרן האבא זצ"ל, "אבא, תראה מה הוא כותב בהסכמה, תראה אלו דברים הוא כותב". ואבא הדזעזע, מהיכן כל הדעות הללו?!

זעקת הרבי"ה קוק

אני בטוח שהרב קוק זצ"ל, ראש הרבנים הראשון, אילו היום היה פה, היה מקים קול צעקה גדולה ומרה, היאך אפשר לגלות פנים בתורה שלא כהלכה. נורא ואיום. ברוך ה' כאן בכינוס זה אנו רואים שהתאספו כאן מכל החוגים, כיפות שחורות, כיפות סרוגות, כל הרבנים, מהארץ ומחו"ל, זו אחדות גדולה בין כל רבני ישראל. וכולם מכריזים בזאת שאנו הולכים רק אחרי השולחן ערוך, אחרי הפוסקים שלנו, וכך היא דעתם של כל גדולי הדורות, גם הרבנים הראשיים לדורותיהם, ומהם: הרב הראשי הראשון הגר"ה קוק בשו"ת דעת כחן (ו"ד ס"י קמז), קנב ובהל' מילה וגירות סימן קנז, שכתב: "ולא עוד אלא שהמקבלים גרים שאח"כ יחללו שבת, הרי הם עוברים על לפני עור ממה נפשך וכו'". ע"כ.

וכן כתב הרב הראשי הגר"ה הרצוג בשו"ת היכל יצחק (ח"א ס"י כא), כי בית-דין שמגיייר ויודעים שאיש זה יחלל שבת, לא ישמור כשרות וכו', הם עוברים על איסור "ולפני עיוור לא תתן מכשול", הם מכשילים את הגוי הזה. וכך מבואר בדברי הראשון לציון הגר"צ עוזיאל זצ"ל, בספרו משפטי עוזיאל (ח"ב י"ד עמוד רח). וכן כתב הרב הראשי הגר"ה אונטרמן במאמרו בקובץ תורה שבעל פה (ג, עמ' יז), שאין לגיייר אלא אם כן הגיורת תשמור את כל המצוות, אף שבעלה לא יוכל לקיים את כל המצוות. ע"ש.

גם חבר מועצת הרבנות הגר"ש ישראלי כתב במשפטי שאול (ס"ס לה) שיש לברר את מדת הכינות של הזוג המאמץ, כי זהו שצריך בעיקר לקבוע את הגירות היא זכות לתינוקת, שאם תתחנך לעבריינות ולחלל שבת אין זו זכות, כמו שכתבו גאוני הדור הקודם, הגר"ה ספקטור והגר"ה מפונביץ'. וכן כתב בשו"ת יביע אומר ח"ה (ו"ד סימן יג), וכן כתב עוד (במאמר שפורסם בקובץ תורה שבעל פה כרך יג עמוד לא) שאם הדבר ידוע ומינכר לכל, ואנן סהדי שאין בכוונת הגר לקבל עליו עול המצוה באמת, אין ממש בגירות זו, ולא מועיל גם בדיעבד. והביא שכן הורו גדולי הפוסקים שאין גיור בלא קבלת מצוות, וכמבואר ברמב"ם (הלכות איסורי ביאה פרק י"ג הלכה ד') ובטור ושלחן ערוך (יורה דעה סימן רסח ס"ג וס"ה). ומבואר שמהות הגירות הוא כניסה לברית שבין ה' לישראל, וכניסה לקדושת ישראל שנקראת "תחת כנפי השכינה", ודבר זה נעשה על ידי קבלת "עול תורה" דהיינו מה שנאמר בתורה,

וזהו קבלת מצוות. והדרך להיכנס לכל זה על ידי ברית מילה, טהרת טבילה, וכפרת קרבן. וכן כתב בפירוש מהר"ד עראמה (שם) דלשון "גירות" היינו "קבלת מצוות". וכל הרבנים הראשיים כולם זעקו תמיד, כי קבלת המצוות היא המהות של הגיור. אין גיור בלי קבלת המצוות. לא שייך דבר כזה.

"גוי של שבת"...

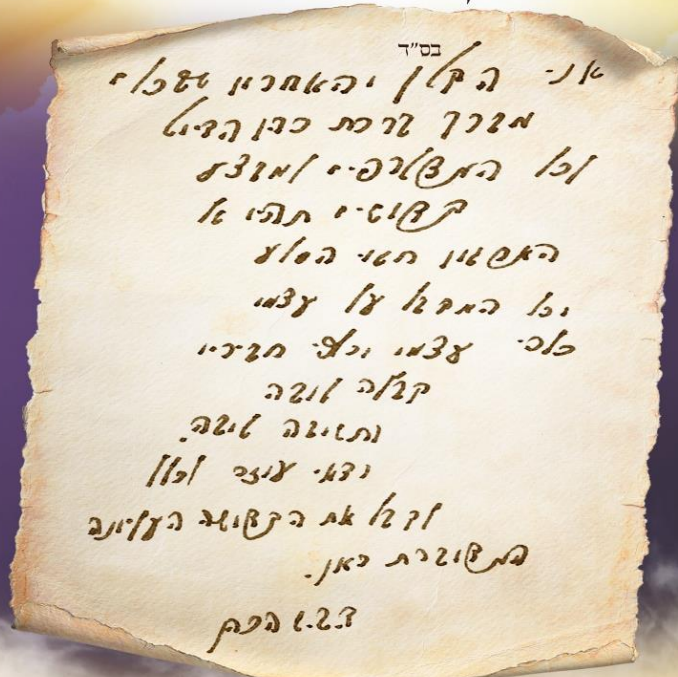
אני חושב כי אותם רבנים - רבני ערים כמעט כולם מצויינים, ואינם חפצים לגיייר - ורק אותם מיעוט שבמיעוט, הם רוצים לגיייר, אני חושב שאם הם יעברו ויגייירו, ניקח את ה"גרים" אצלנו ונמנה אותם ל"גוי של שבת". כך, בצורה ברורה. אין שום תוקף ל"גיור" הזה! כל רושם נישואין שיגיע אליו להירשם לנישואין מי שהתגייר על ידי רבנים כאלה עליו לבקש ממנו לחזור ולהתגייר גיור שנית עם קבלת כל המצוות, באופן שיש אומדנא דמוכח שיקיים את המצוות. ואם רואים שהם חילוניים אסור לגיייר אותם, ואסור לחתן אותם!! אנו מכריזים בזאת בפני כולם: כל גר שיתגייר בלי קבלת מצוות, אין תוקף לגיור שלו. הוא גוי לכל דבר.

הם מכשילים את הרבים והם גורמים לחורבן גדול. מה יהיה בעוד דור, בעוד שתי דורות, ישנם שברוך ה' חוזרים בתשובה, כל יום חוזרים בתשובה, מה יהיה עם הנכדים שלהם?! הם לא יודעים שום דבר, הם חושבים שהם גרים. אבל יצטרכו לחזור שוב ולגייירם. זה יהיה נורא ואיום. אולי לערוך ספרי יוחסין, צריכים לחשוב עם גדולי ישראל, להתבונן ולשקול את הדבר הזה, מה יהיה עם הבעלי-תשובה בעוד דור או שתיים, יתבוללו בתוכנו. הם מחריבים את כרם ישראל.

שר הדתות, תחזור בך. יש תורה בישראל!! אמרת שחכם שלום כהן נגד הרפורמה בכשרות בגלל אינטרס של 'נוה ציון', אלו דברים שיש בהם ביזוי תלמידי חכמים, ואנו מוחים בך, חייבים לשמוע בקול רוב ככל רבני ישראל האמיתיים, ולא עם המסלפים את ההלכה. קצת כבוד לתורה. כבוד לגדולי הדור הקודם. מה שעשית ברפורמה בכשרות, מה שהרסת בכשרות, אתה רוצה עכשיו להרוס גם בגיור!!

אני מחזק את כל הרבנים שבאו כאן לחזק את התורה, לחזק את הרבנות הראשית במאבקה הקשה למען ההלכה הצרופה, אשריכם ואשרי חלקכם. ונוכה כולנו לסייעתא דשמיא, שיפר עצתם ויקלקל מחשבותם. ומה שהם רוצים לעשות, שלא יצליחו בדברים הללו. ונוכה כולנו לגאולה שלימה, בביאת משיח צדקינו במהרה בימינו, אמן ואמן.

מבצע קדושים תהיו של ארגון 'בחגוי הסלע'

קבלו קבלה והצטרפו עכשיו

052-7151890

ושמזתיכם יזעברו לברכה

למו"ד הגה"צ הרב דב הכהן קוק שליט"א